

Слово на президента Георги Първанов по повод учредяването на ученически клуб “Съхрани българското”

25. 11. 2005 г. |

Ковачевци

Ще ви призная съвсем открито. Ако съм станал историк, а имам претенцията да съм добър историк, то е, защото съм закърмен с историята на нашия край. Радвам се, че и днес има млади хора, които се обръщат с лице към тези теми.

Вие не подозирате, скъпи приятели, колко е богата историята на нашия край. Аз на вашата възраст съм обикалял с часове, с дни градището на Косача – там, където според преданието са се водели последните битки с византийската нашественическа армия. Дори и след като Кракра Пернишки е паднал, Косачкото градище остава. И това е една много красива легенда – и да не е истина, чудесно е, че я има.

Добре е, че тези легенди са пренесени през вековете и са съхранени до наши дни. Така че, задача първа е *да запишем легендите*, да запишем онова, което помнят вашите баби и дядовци, вашите бащи и майки. Вие сте поколението, което трябва да направи решителното усилие, за да го съхрани.

Тук, в няколкото срещи, които имах в Косача и Чепино, стана дума за *църквите и манастирите* в нашия район. Много от тях са от Средновековието, преди България да падне под турско робство. За съжаление немалка част са разрушени, намират се в тежко състояние. Но с общи усилия трябва да запишем, да заснемем тези обекти. Трябва да стимулираме интереса на историците, на археолозите (то е вече работа на държавата), за да бъде съхранено всичко в много повече томове от този чудесен албум, за който ви благодаря. Това е голяма история. Има нации с далеч по-скромна история – като време, а още повече като материално и духовно присъствие. Това обаче не им пречи да създават своите митове и легенди, а ние ги имаме и просто трябва да ги съхраним, да ги пренесем във времето.

Познавам добре войнишките паметници. Мисля, че в общината няма село, което да не е дало жертви във войните за освобождението и обединението на България. Някъде има по два, по три паметника и в повечето от селата те са в добро състояние. Затова трябва да бъдем признателни и на ръководствата – областни и кметски, и на гражданите – хората от тези населени места. Това е третата задача.

Аз съм един от вас. Приемам поканата да бъда член на вашия клуб. Така че това са общи задачи, които заедно ще трябва да решаваме. Ще ви подаря един български традиционен календар. Но вие вече сте ме изпреварили, като сте заснели и подредили най-красивите наши обичаи в албума, който ми подарихте. Ако аз имам претенцията да съм патриот във всяко свое действие, дължа го изключително много на това, което съм получил като закалка от тези традиции и обичаи.

Обикалял съм с дни нашия район, за да изследвам саи, литаци, народните носии, обичаи, чакал съм с нетърпение кукерските празници – сурвакарските, както ги наричаме в нашия край, и много други обичаи, които, Слава Богу, сега се възродяват. И това е поредната ни задача – **да се опитаме да съберем всичко най-ценно за тези народни обичаи**, да го разкажем на нашия си език, не на езика на гражданите, а на езика, който имаме тук, в нашата община. Той е особен, красив. Ако съумеем да съберем и да съхраним част от материалното наследство, също би било много добре. Надявам се по раклите на бабите да има запазено тук-там по нещичко. Защото дори и музеите ни вече са доста бедни откъм такива, за мен важни, материални свидетелства за нашето богато минало.

Станаха четири задачите. Мога да продължа, но нека да не ви плаша, защото сигурно и в училище имате немалко задачи.

Искам да ви уверя, че ще имате пълната ми подкрепа и съдействие във всяко отношение, вярвам – и на общинското, и на областното ръководство. Ще мобилизираме достатъчно ресурси системно да правим много неща в стремежа да съхраним българското, да съхраним и спомена за богатото културно-историческо наследство на нашия край.

Още веднъж ви благодаря за всичко.